

شاخص صلح جهانی

۲۰۲۱

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

معاونت بررسی‌های اقتصادی

تهیه کننده: فروغ کریمی امیرکیاسر

ناظر: عاطفه قاسمیان

واحد گردآوری و تحلیل آمارهای اقتصادی

معاونت بررسی‌های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

تیر ۱۴۰۰

از طریق ایمیل زیر می‌توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

economic.tccim@gmail.com

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

چکیده

موسسه اقتصاد و صلح^۱ اخیراً جدیدترین گزارش شاخص صلح جهانی (GPI) را منتشر کرده که در آن ۱۶۳ کشور و مناطق گوناگون را براساس سطح صلح‌جویی آنها رتبه‌بندی می‌کند. نتایج این گزارش نشان می‌دهد که میانگین سطح شاخص صلح در جهان ۰.۰۷ درصد تضعیف شده است. اگرچه این مقدار اندک بوده، اما این نهمین بار طی ۱۳ سال گذشته است که از برقراری صلح جهانی کاسته می‌شود. در این سال وضعیت شاخص صلح در ۸۷ کشور بهبود و در ۷۳ کشور، تضعیف شده است. ایسلند از سال ۲۰۰۸ تاکنون، همچنان صلح‌آمیزترین کشور جهان است. این کشور به همراه نیوزیلند، دانمارک، پرتغال و اسلونی در صدر فهرست شاخص قرار دارند. افغانستان برای چهارمین سال متوالی کمترین میزان صلح در جهان را داشته و کشورهای یمن، سوریه، سودان جنوبی و عراق در رده‌های پس از آن قرار دارند. اروپا همچنان صلح‌آمیزترین منطقه و MENA همچنان منطقه با کمترین میزان صلح در جهان است.

ایران در این شاخص رتبه ۱۴۱ را در سال ۲۰۲۰ در میان ۱۶۳ کشور جهان و رتبه ۱۳ را در بین ۲۰ کشور منطقه خاورمیانه کسب کرده است. در این سال، امتیاز شاخص صلح ایران نسبت به سال قبل با کاهش همراه بوده، اما جایگاه آن در میان سایر کشورهای جهان، یک رتبه بهبود یافته است. جایگاه ایران، به دلیل کاهش نرخ حبس در زندان و اثرات تروریسم، در حوزه امنیت و ایمنی با بهبود همراه بوده است.

تأثیر اقتصادی خشونت بر اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۰ از نظر برابری قدرت خرید (PPP)، معادل ۱۴.۹۶ هزار میلیارد دلار بوده که معادل ۱۱.۶ درصد کل تولید ناخالص جهان است. تأثیر اقتصادی خشونت طی سال ۲۰۲۰، حدود ۰.۲ درصد افزایش یافته که عمدتاً ناشی از افزایش ۳.۷ درصدی هزینه‌های نظامی در جهان بوده است. با این وجود، تأثیر اقتصادی تروریسم در سال ۲۰۲۰ حدود ۱۷.۵ درصد کاهش یافته است.

یافته‌های کلیدی گزارش:

موسسه اقتصاد و صلح^۱ اخیراً جدیدترین گزارش شاخص صلح جهانی (GPI^۲) را منتشر کرده که در آن ۱۶۳ کشور و مناطق گوناگون را براساس سطح صلح‌جویی آنها رتبه‌بندی می‌کند. این گزارش جامع‌ترین تجزیه و تحلیل‌ها از داده‌های به روز در مورد روند صلح، ارزش اقتصادی آن و چگونگی توسعه جوامع صلح‌آمیز را ارائه می‌کند. شاخص صلح جهانی، با استفاده از ۲۳ شاخص کمی و کیفی از منابع معتبر، ۹۹.۷ درصد جمعیت دنیا را پوشش می‌دهد و وضعیت صلح را در سه حوزه اندازه‌گیری می‌کند: «سطح ایمنی و امنیت اجتماعی»، «میزان درگیری‌های فعلی داخلی و بین‌المللی» و «درجه نظامی کردن».

نتایج گزارش سال ۲۰۲۱، نشان می‌دهد که میانگین سطح صلح شاخص صلح جهانی ۰.۰۷ درصد تضعیف شده است. اگرچه این مقدار اندک بوده، اما این نهمین بار طی ۱۳ سال گذشته است که از برقراری صلح جهانی کاسته می‌شود: ۸۷ کشور بهبود یافته‌اند و ۷۳ کشور با وخامت شرایط همراه بوده‌اند. شاخص صلح جهانی ۲۰۲۱، جهانی را آشکار می‌کند که در آن درگیری‌ها و بحران‌های ظهور یافته در دهه گذشته شروع به کاهش کرده تا با موج جدیدی از تنش‌ها و نااطمینانی‌های ناشی از همه‌گیری کووید-۱۹ و افزایش تنش‌ها بین بسیاری از قدرت‌های بزرگ جهانی جایگزین شود.

اثر کامل همه‌گیری کووید-۱۹ بر صلح‌جویی هنوز کاملاً آشکار نشده است. با اینکه برخی از انواع خشونت‌ها در کوتاه‌مدت کاهش یافته، اما ناآرامی‌های رو به رشد ناشی از قرنطینه و افزایش نااطمینانی‌های اقتصادی، منجر به افزایش ناآرامی‌های داخلی در سال ۲۰۲۰ شده است. بیش از ۵۰۰۰ رویداد خشونت‌آمیز مربوط به همه‌گیری، بین ژانویه ۲۰۲۰ و آوریل ۲۰۲۱ ثبت شده است. هنوز برای ارزیابی کامل اثرات طولانی‌مدت همه‌گیری بر صلح خیلی زود است. با این وجود، تغییر شرایط اقتصادی در بسیاری از کشورها، احتمال بی‌ثباتی سیاسی و تظاهرات خشونت‌آمیز را افزایش می‌دهد.

ایسلند همچنان صلح‌آمیزترین کشور جهان است و از سال ۲۰۰۸ تاکنون در این جایگاه قرار داشته است. این کشور به همراه نیوزیلند، دانمارک، پرتغال و اسلوانی در صدر فهرست شاخص صلح قرار دارند. افغانستان برای چهارمین سال متوالی کمترین میزان صلح در جهان را داشته و کشورهای یمن، سوریه، سودان جنوبی و عراق در رده‌های پس از آن قرار دارند. همه این کشورها، به استثنای یمن، از سال ۲۰۱۵ به بعد جزو فهرست ۵ کشور با کمترین میزان صلح در جهان بوده‌اند و افغانستان از سال ۲۰۱۰ به بعد جزو سه کشور با کمترین میزان صلح قرار گرفته است.

اروپا همچنان صلح‌آمیزترین منطقه در جهان است. این منطقه هشت کشور از ده کشور صلح‌آمیز را در خود جای داده است. در طول تاریخ این شاخص، این اولین بار است که چنین تعداد بالایی از کشورهای اروپایی در فهرست ۱۰ کشور نخست این شاخص قرار گرفته‌اند. سنگاپور از ۱۰ کشور برتر خارج شده و با ایرلند که سه جایگاه بهبود یافته، جایگزین شده است.

^۱ Institute for Economics & Peace

^۲ Global Peace Index

طی سال گذشته، تنها سه منطقه از ۹ منطقه جهان با افزایش سطح صلح همراه بوده‌اند. بیشترین بهبود در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) و پس از آن اروپا و آسیای جنوبی رخ داده است. با این وجود، MENA همچنان منطقه با کمترین میزان صلح در جهان است و سه کشور از پنج کشور با کمترین میزان صلح در جهان را در خود دارد. بهبود سطح درگیری‌های فعلی در این منطقه مهم‌ترین عامل بهبود صلح آن بوده است. در اروپا بهبود صلح با پیشرفت در ایمنی و امنیت داخلی، از جمله بهبود در اثر تروریسم، تظاهرات خشونت‌آمیز و جنایات خشن، صورت گرفته است. اگرچه، بی‌ثباتی سیاسی و هزینه‌های نظامی آن بدتر شده است.

بیشترین وخامت در سطح صلح در منطقه آمریکای شمالی رخ داده که مربوط به هر سه حوزه شاخص صلح جهانی بوده است. اولین عامل این کاهش صلح در حوزه ایمنی و امنیت رخ داده است، بخصوص در ایالات متحده آمریکا، که ناآرامی‌های مدنی روزافزون منجر به افزایش جنایت و بی‌ثباتی سیاسی و تظاهرات خشونت‌آمیز شده است.

در پانزده سال گذشته، با متوسط کاهش کشوری به اندازه ۲ درصد، میزان صلح‌جویی در جهان کاهش یافته است. از ۱۶۳ کشور در شاخص صلح جهانی، ۸۶ مورد آنها بهبود داشته‌اند، این در حالی است که ۷۵ مورد آنها با وخامت اوضاع همراه بوده‌اند و دو مورد هیچ تغییری را ثبت نکرده‌اند. طی این دوره، افت سالانه شاخص صلح جهانی بسیار رایج است، بطوریکه از ابتدای تاریخ شاخص، میزان صلح‌جویی تنها در ۴ سال با افزایش همراه بوده است. پانزده مورد از ۲۳ شاخص صلح جهانی، بین سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۱ کاهش یافته‌اند.

طی دهه گذشته دو حوزه از سه حوزه شاخص صلح جهانی تضعیف شده‌اند؛ بطوریکه حوزه درگیری‌های فعلی با وخامت ۶.۲ درصدی و حوزه ایمنی و امنیت با وخامت ۲.۵ درصدی همراه شده‌اند. حوزه نظامی کردن، تنها حوزه‌ای بوده که بهبود داشته است. تروریسم و ناآرامی‌های داخلی بیشترین سهم را در وخامت جهانی صلح داشته‌اند. ۹۰ کشور فعالیت تروریستی را افزایش داده‌اند، در حالی که فقط ۵۰ کشور با کاهش تروریسم همراه بوده‌اند. با این حال، پس از اوج گرفتن در سال ۲۰۱۴، در اوج جنگ داخلی سوریه، طی ۶ سال گذشته، هر سال مرگ و میر ناشی از تروریسم کاهش یافته که بیشترین کاهش در سوریه، عراق و نیجریه رخ داده است.

اگرچه تأثیر تروریسم و درگیری‌ها طی شش سال گذشته کاهش یافته، اما سطح ناآرامی‌های مدنی و سیاسی با افزایش همراه بوده است. تعداد تظاهرات‌های خشونت‌آمیز از سال ۲۰۰۸ در ۶۱ کشور با افزایش همراه بوده و فقط در ۲۷ کشور کاهش یافته است. بین سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۹ در سطح جهانی، ۲۴۴ درصد افزایش در شورش‌ها، اعتصابات عمومی و تظاهرات ضددولتی مشاهده شده است. در حال حاضر هیچ نشانه‌ای از کاهش این روند وجود ندارد.

در سال ۲۰۲۱، حوزه درگیری‌های فعلی برای اولین بار پس از سال ۲۰۱۵، با بهبود همراه بوده که ناشی از کاهش تعداد کل درگیری‌ها و کاهش شدت کلی درگیری‌های داخلی بوده است. ۲۱ کشور بهبود درگیری‌های داخلی را شاهد بوده‌اند، در حالی که فقط یک کشور در این مورد با وخامت همراه بوده‌اند. با این وجود، طی ۶ سال گذشته، تعداد کل مرگ‌های مربوط به

درگیری کاهش یافته است، اما تعداد کل درگیری‌ها و مرگ‌ها هنوز بسیار بیشتر از یک دهه قبل است. از سال ۲۰۱۰، تعداد درگیری‌ها در سطح جهان ۸۸ درصد افزایش یافته است.

برای دومین سال متوالی، هزینه‌های نظامی به عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۰ با افزایش همراه بوده است؛ ۱۰۵ کشور در این شاخص وضعیت بدتری داشته‌اند که تا حدی با کاهش فعالیت‌های اقتصادی ناشی از کووید-۱۹ تشدید شده است. از سال ۲۰۰۸، حوزه نظامی کردن (تنها حوزه‌ای که طی ۱۵ سال اخیر با بهبود همراه بوده)، ۴۰۲ درصد بهبود یافته است. نرخ خدمات ارتشی در ۱۱۱ کشور کاهش یافته و هزینه نظامی کردن به عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی به ۸۷ افت پیدا کرده است. با این وجود، نشانه‌هایی وجود دارد که روند سقوط نظامی در برخی کشورها کند و حتی در برخی کشورها معکوس شده است. نرخ خدمات ارتشی و هزینه‌های نظامی از سال ۲۰۱۶ کاهش یافته است. طی ۵ سال گذشته، منطقه MENA بیشترین کاهش در هزینه نظامی را ثبت کرده است.

تأثیر اقتصادی خشونت بر اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۰ از نظر برابری قدرت خرید (PPP)، ۱۴.۹۶ هزار میلیارد دلار بوده است. این رقم معادل ۱۱۶ درصد کل فعالیت اقتصادی جهان (تولید ناخالص جهانی) یا سرانه یک هزار و ۹۴۲ دلار برای هر نفر است. تأثیر اقتصادی خشونت طی سال ۲۰۲۰، حدود ۰.۲ درصد افزایش یافته است. این امر عمدتاً ناشی از افزایش هزینه‌های نظامی در جهان بوده که رشد ۳.۷ درصدی داشته است؛ با این وجود، اما تأثیر اقتصادی تروریسم ۱۷.۵ درصد کاهش یافته است. خشونت همچنان تأثیر قابل توجهی بر عملکرد اقتصادی جهان دارد. در ۱۰ کشوری که بیشتر تحت تأثیر خشونت قرار گرفته‌اند، متوسط تأثیر اقتصادی خشونت معادل ۳۶ درصد تولید ناخالص داخلی است؛ این در حالی است که این تأثیر در کشورهایی که کمتر تحت خشونت قرار گرفته‌اند، کمتر از ۴ درصد است. سوریه، سودان جنوبی، افغانستان و جمهوری آفریقای مرکزی بیشترین هزینه اقتصادی ناشی از خشونت را به ترتیب معادل ۸۲ درصد، ۴۲ درصد، ۴۰ درصد و ۳۷ درصد تولید ناخالص داخلی متحمل شده‌اند.

خشونت، همچنان یکی از مهمترین موضوعات برای مردم جهان بوده است. براساس نظرسنجی که در این گزارش انجام شده، خشونت، به عنوان بزرگترین خطر برای ایمنی روزانه در تقریباً یک سوم کشورها عنوان شده و دومین خطر ثبت شده در سطح جهانی، پس از تصادفات جاده‌ای است. در سراسر جهان، بیش از ۶۰ درصد مردم حداقل تا حدودی نگران آسیب جدی ناشی از جرایم خشونت‌آمیز هستند.

حدود ۱۸ درصد مردم جهان از تجربه خشونت رنج برده‌اند، به این معنی که خودشان، یا کسی که می‌شناسند، در دوره‌ای طی دو سال گذشته، از جرایم خشونت‌آمیز آسیب دیده‌اند. تجربه خشونت در جنوب صحرای آفریقا بالاترین سطح را دارد، منطقه‌ای که در ۵ کشور آن بیش از نیمی از مردم اخیراً تجربه خشونت داشته‌اند.

به رغم ترس زیاد از خشونت در سراسر جهان، اکثر مردم احساس می‌کنند که جهان ایمن‌تر می‌شود. تقریباً ۷۵ درصد مردم در سطح جهان، امروز نسبت به ۵ سال قبل احساس ایمنی یا امنیت بیشتری می‌کنند. منطقه‌ای که وضعیت بدتری داشته

آمریکای جنوبی بوده است، جایی که بیش از ۵۰ درصد از شرکت کنندگان در این نظرسنجی نسبت به ۵ سال پیش احساس امنیت کمتری داشتند.

کشوری که بالاترین میزان ترس از خشونت را ثبت کرده، برزیل بوده است، جایی که تقریباً ۸۳ درصد از مردم آن بسیار نگران بودند که قربانی جرایم خشونت‌آمیز شوند. با این حال، تجربه خشونت در نامیبیا، جایی که ۶۳ درصد از مردم آسیب جدی از خشونت دیده‌اند، یا کسی را می‌شناسند که در دو سال گذشته آن را تجربه کرده است، بیشترین بوده است. بیشترین کاهش در احساس امنیت مربوط به لبنان است. کمی بیش از ۸۱ درصد مردم لبنان احساس می‌کنند که در سال ۲۰۱۹، جهان در مقایسه با سال ۲۰۱۴، امنیت کمتری داشته است.

کلید ایجاد صلح در زمان درگیری و عدم اطمینان، «صلح مثبت» است. «صلح مثبت» به عنوان نگرش، نهادها و ساختارهایی تعریف می‌شود که جوامع مسالمت‌آمیز را ایجاد و پایدار می‌کنند. گفته می‌شود کشورهایی که نسبت به «صلح مثبت»، سطح صلح بالاتری دارند (که توسط GPI اندازه‌گیری می‌شود)، دارای «کسری صلح مثبت» هستند. این جایی است که یک کشور سطح بالاتری از صلح را نسبت به آنچه می‌تواند با سطح توسعه اقتصادی-اجتماعی خود حفظ کند، ثبت می‌کند. متعاقباً بیشتر کشورها با کمبود کسری روبرو شده‌اند که باعث افزایش میزان خشونت می‌شود. ۹۰ درصد از کشورها در ۱۰ جایگاه با بیشترین کسری صلح مثبت در سال ۲۰۰۹، بین سال‌های ۲۰۰۹ و ۲۰۱۹، بیشترین کاهش در میزان صلح را تجربه کرده‌اند.

ارکان صلح مثبت برای حمایت از نگرش‌ها، نهادها و ساختارهای جامعه که زیربنای توسعه و ایجاد صلح هستند، به طور سیستماتیک تعامل دارند. سطوح بالای صلح مثبت در مواردی اتفاق می‌افتد که نگرش‌ها باعث می‌شود تحمل خشونت کمتر شود، نهادها منعطف‌تر و به نیازهای جامعه پاسخگوتر باشد و ساختارها، محیطی را برای حل شکایات (بدون خشونت) ایجاد کنند.

اثر اقتصادی

- اثر اقتصادی جهانی خشونت بر اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۰ از نظر قدرت برابری خرید (PPP)، ۱۴.۹۶ هزار میلیارد دلار بود که معادل ۱۱.۶ درصد تولید ناخالص داخلی جهان یا سرانه یک هزار و ۹۴۲ دلار برای هر نفر است. این افزایش سالانه عمدتاً به دلیل سطوح بالاتر هزینه‌های نظامی بوده است.
- در سال ۲۰۲۰، تأثیر اقتصادی جهانی خشونت برای دومین سال متوالی افزایش یافته و نسبت به سال قبل، ۰.۲ درصد یا ۳۲ میلیارد دلار افزایش یافته است. با این حال، هنوز ۵۳۵.۹ میلیارد دلار کمتر از سال ۲۰۰۷ است.
- در سال ۲۰۲۰، تأثیر اقتصادی درگیری‌های مسلحانه ۷.۶ درصد کاهش یافته و به ۴۴۸.۱ میلیارد دلار رسیده است. این کاهش با بهبود در تعداد مرگ و میرهای ناشی از تروریسم و افت تولید ناخالص داخلی ناشی از درگیری صورت گرفته که به ترتیب با افت ۱۷.۵ درصد و ۱۳.۷ درصد همراه بوده است. از سال ۲۰۱۳ تاکنون، این کمترین اثر اقتصادی بوده است.
- سوریه، سودان جنوبی و افغانستان بالاترین هزینه اقتصادی نسبی خشونت را در سال ۲۰۲۰، که به ترتیب معادل ۸۱.۷ درصد، ۴۲.۱ درصد و ۴۰.۳ درصد تولید ناخالص داخلی بوده، متحمل شده‌اند.
- خشونت همچنان تأثیر قابل توجهی بر عملکرد اقتصادی جهان دارد. در ۱۰ کشوری که از نظر اقتصادی تحت تأثیر بیشترین میزان خشونت قرار گرفته‌اند، متوسط هزینه اقتصادی معادل ۳۵.۷ درصد تولید ناخالص داخلی بوده است. در ۱۰ کشور با بیشترین سطح صلح‌جویی، متوسط هزینه اقتصادی خشونت فقط ۴.۲ درصد تولید ناخالص داخلی بوده است.
- تأثیر اقتصادی پناهندگان و آوارگان داخلی با ۲۶۶.۱ میلیارد دلار، بیش از سه برابر بیشتر از کاهش تولید ناخالص داخلی ناشی از درگیری بوده است.
- از سال ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۰، ۸۱ کشور هزینه اقتصادی خود را برای خشونت کاهش داده‌اند؛ این در حالی است که در ۸۲ کشور هزینه‌های اقتصادی کاهش یافته است.
- کره شمالی، کوبا و بورکینافاسو کشورهایی بوده‌اند که بیشترین افزایش را داشته‌اند که بالای ۸۰ درصد بوده است. گینه استوایی، ونزوئلا و لیبی بیشترین کاهش را ثبت کرده‌اند که همگی بالای ۳۰ درصد است.
- تأثیر اقتصادی خودکشی معادل ۶۸۳.۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ است. این بالاتر از تمامی شاخص‌های درگیری مسلحانه است و نسبت به سال قبل ۰.۹ درصد افزایش یافته است.
- در سال ۲۰۲۰، اثر اقتصادی خشونت در ۴ منطقه - «MENA»، «آمریکای جنوبی»، «آمریکای مرکزی و کارائیب» و «روسیه و اوراسیا» - کاهش و بهبود یافته است.

- آمریکای مرکزی و کارائیب بیشترین بهبود را در تاثیر اقتصادی در سال ۲۰۲۰ به ثبت رسانده‌اند که معادل ۷.۶ درصد بوده و این بهبود عمدتاً ناشی از کاهش تعداد پناهندگان و آوارگان است. با این وجود، وخامت ۴۶.۲ درصدی آن از سال ۲۰۰۷، در میان مناطق بیشترین بوده است.

ارزش اقتصادی صلح ۲۰۲۰

اثر اقتصادی خشونت نسبت به سال گذشته ۰.۲ درصد افزایش یافته که عمدتاً ناشی از افزایش هزینه‌های نظامی بوده است. جدول ۱، یک تجزیه و تحلیل کامل از هزینه‌های گنجانده شده در برآورد اثر اقتصادی ۲۰۲۰ و تفاوت آن با سال قبل را نشان می‌دهد. کاهش شدت درگیری‌های مسلحانه در منطقه MENA، منجر به تأثیرات مثبت اقتصادی در درگیری، تروریسم، پناهندگان و آوارگان داخلی شد، که همه آنها در سال ۲۰۲۰ نسبت به سال قبل تأثیر کمتری داشتند.

نمودار ۱، تجزیه و تحلیل اثر کل اقتصادی خشونت براساس طبقه‌بندی برای سال ۲۰۲۰ نشان می‌دهد. تنها جزء بزرگ آن هزینه‌های نظامی ارتش معادل ۶.۴ هزار میلیارد دلار بوده، که ۴۲.۹ درصد از کل اثر را شامل می‌شود. در سطح جهانی، هزینه‌های نظامی در سال ۲۰۲۰، ۳.۷ درصد افزایش یافته که معادل ۲۲۶.۲ میلیارد دلار است. اما این امر عمدتاً ناشی از افزایش هزینه‌ها در ایالات متحده، چین و هند بوده است. در سال ۲۰۲۰، اغلب کشورها هزینه‌های نظامی خود را نسبت به سال قبل افزایش دادند، بطوریکه ۱۱۲ کشور با افزایش هزینه‌ها و ۴۵ کشور با کاهش آن همراه بوده‌اند.

جدول ۱- ترکیب تأثیر اقتصادی جهانی خشونت و تغییر آن نسبت به سال قبل، میلیارد دلار، بر اساس PPP

هزینه‌های نظامی بیشترین سهم را در تأثیر اقتصادی خشونت دارد

تغییر ۲۰۲۰ نسبت به ۲۰۱۹ (درصد)	تغییر ۲۰۲۰ نسبت به ۲۰۱۹ (میلیارد دلار)	کل (۲۰۱۹)	کل (۲۰۲۰)	اثر چندرسانه‌ای	هزینه‌های غیر مستقیم	هزینه مستقیم	
۴.۵۰٪	۰.۵	۹.۹	۱۰.۴	۵.۲	۰	۵.۲	مرگ و میر ناشی از درگیری
-۶.۳۰٪	-۴.۳	۶۸.۸	۶۴.۴	۰	۶۴.۴	۰	ترس
-۱۳.۷۰٪	-۱۲.۸	۹۳.۱	۸۰.۳	۰	۸۰.۳	۰	کاهش تولید ناخالص داخلی
-۴.۵۰٪	-۴۷.۶	۱,۰۴۷.۲۰	۹۹۹.۶	۸۶.۴	۸۲۶.۸	۸۶.۴	قتل
-۲.۳۰٪	-۳.۴	۱۴۹.۳	۱۴۵.۹	۷۳	۰	۷۳	حبس
-۲.۴۰٪	-۱۰۹.۳	۴,۶۵۱.۹۰	۴,۵۴۲.۵۰	۲,۲۷۱.۳۰	۰	۲,۲۷۱.۳۰	هزینه‌های امنیت داخلی
۳.۷۰٪	۲۲۶.۲	۶,۱۹۱.۸۰	۶,۴۱۸.۰۰	۳,۲۰۹.۰۰	۰	۳,۲۰۹.۰۰	هزینه نظامی
۷.۴۰٪	۳.۹	۵۲.۴	۵۶.۳	۲۸.۱	۰	۲۸.۱	صلح سازی
۹۱.۸۰٪	۱۱.۷	۱۲.۸	۲۴.۵	۱۲.۳	۰	۱۲.۳	حفظ صلح
۰.۰۰٪	۰.۲	۱,۱۷۴.۴۰	۱,۱۷۴.۷۰	۵۸۷.۳	۰	۵۸۷.۳	امنیت خصوصی
-۱۲.۵۰٪	-۳۸.۲	۳۰۴.۳	۲۶۶.۱	۳.۸	۲۵۸.۵	۳.۸	پناهندگان و آوارگان
۲.۷۰٪	۰.۵	۱۹.۹	۲۰.۵	۱۰.۲	۰	۱۰.۲	اسلحه‌های کوچک
۰.۹۰٪	۶.۲	۶۷۷.۸	۶۸۳.۹	۰.۹	۶۸۲	۰.۹	خودکشی

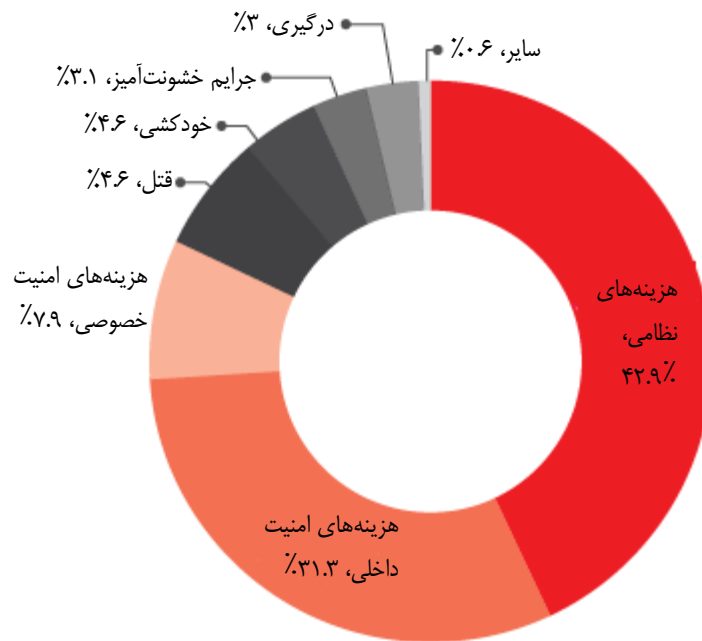

تروریسم	۰.۹	۸.۷	۰.۹	۱۰.۵	۱۲.۷	۱۰.۵	-۲.۲	-۱۷.۵۰٪
جرایم خشونت‌آمیز	۳۴.۹	۳۹۲.۹	۳۴.۹	۴۶۲.۷	۴۶۱.۷	۴۶۲.۷	۱.۱	۰.۲۰٪
کل	۶,۳۲۳.۴۰	۲,۳۱۳.۶۰	۶,۳۲۳.۴۰	۱۴,۹۶۰.۴۰	۱۴,۹۲۷.۹۰	۱۴,۹۶۰.۴۰	۳۲.۵	۰.۲۰٪

منبع: موسسه اقتصاد و صلح

نمودار ۱- ترکیب تاثیر اقتصادی جهانی خشونت، ۲۰۲۰

هزینه‌های دولت در زمینه نظامی و امنیت داخلی تقریباً سه چهارم تاثیر اقتصادی جهانی خشونت را تشکیل می‌دهد

منبع: موسسه اقتصاد و صلح

از سال ۲۰۰۷، تاثیر اقتصادی خشونت ۳.۵ درصد کاهش یافته است. در این دوره، در ۸۲ کشور هزینه اقتصادی خشونت افزایش دادند، در حالی که ۸۱ کشور با کاهش خشونت همراه بوده‌اند. میانگین افزایش ۴.۵ واحد درصد بوده، در حالی که میانگین کاهش ۲.۵ واحد درصد بوده است. به دلیل مشکل در بهبود و حفظ صلح، انتظار می‌رود که متوسط نرخ وخامت بیشتر از حد متوسط بهبود باشد. علاوه بر این، وخیم‌تر شدن میزان صلح، مانند جنگ، می‌تواند عواقب طولانی‌مدت داشته باشد که هنوز هم سال‌ها پس از فروپاشی، درگیری وجود دارد.

بعلاوه، بین سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷ اثر اقتصادی خشونت ۶.۵ درصد افزایش یافته و به ۱۵.۰۳ هزار میلیارد دلار رسیده است. این افزایش همزمان با آغاز جنگ سوریه و افزایش خشونت‌ها در لیبی، یمن و سایر مناطق منطقه MENA صورت گرفته است. تاثیر اقتصادی خشونت، بار دیگر در سال ۲۰۱۸ شروع به کاهش کرده و با شکست داعش در عراق و سوریه منجر به بهبود اوضاع امنیتی در منطقه شده است.

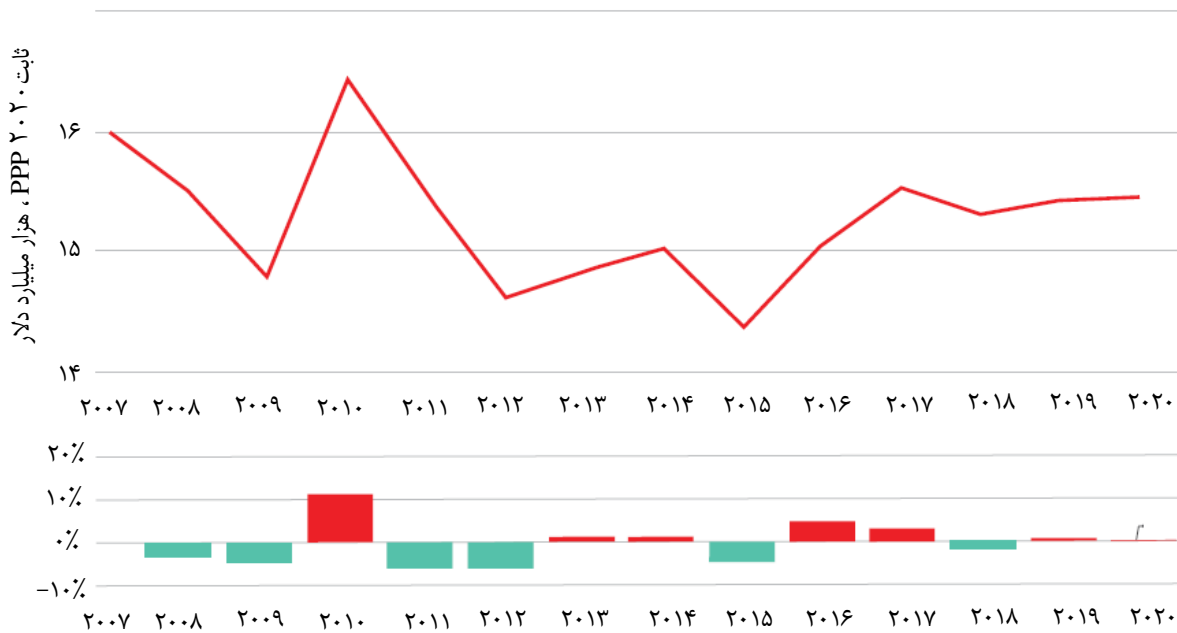

تأثیر اقتصادی خشونت طی دو سال گذشته افزایش یافته است. با این حال، این امر نتیجه افزایش هزینه‌های دولت برای مهار خشونت و همچنین افزایش هزینه‌های امنیتی خصوصی بوده، نه افزایش درگیری‌های خشونت‌آمیز. نمودار ۲ روند تأثیر اقتصادی جهانی خشونت از ۲۰۰۷ تا ۲۰۲۰ را نشان می‌دهد.

در سال ۲۰۲۰، تأثیر اقتصادی خشونت نسبت به سال گذشته ۰.۲ درصد افزایش یافته است. این دومین سال متوالی بوده که تأثیرات آن افزایش می‌یابد. تأثیر اقتصادی خشونت در سال ۲۰۱۵ در کمترین میزان خود قرار داشته که ۷.۳ درصد کمتر از سال ۲۰۲۰ بوده است. تأثیر درگیری مسلحانه در سال ۲۰۲۰ در مقایسه با سال ۲۰۱۵ در سطح ۲۳.۸ درصد کمتر بوده که ناشی از کاهش هزینه‌های مرگ و میر ناشی از درگیری، تروریسم، کاهش تولید ناخالص داخلی ناشی از درگیری‌ها و پناهندگان و آوارگان بوده است. عراق، ترکیه، پاکستان و سوریه با کاهش ۱۷۳.۷ میلیارد دلاری از سال ۲۰۱۵ بیشترین کاهش در تأثیر اقتصادی درگیری‌های مسلحانه را داشته‌اند.

نمودار ۲- روند تأثیر اقتصادی جهانی خشونت و درصد تغییر سالانه، ۲۰۲۰-۲۰۰۷

از سال ۲۰۱۸، افزایش هزینه‌های دولتی و خصوصی برای ایجاد امنیت باعث افزایش تأثیر اقتصادی خشونت شده است

منبع: موسسه اقتصاد و صلح

هزینه‌های نظامی و امنیتی داخلی از سال ۲۰۱۵ به میزان ۹۲۰.۸ میلیارد دلار افزایش یافته که دلیل اصلی تأثیرگذاری بیشتر در سال ۲۰۲۰ است. تأثیر اقتصادی درگیری‌های مسلحانه از ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۷ در بالاترین سطح خود قرار داشته است. این امر همزمان با اوج‌گیری داعش بوده است. با توجه به اینکه تأثیر درگیری مسلحانه ۳ تا ۴ درصد از کل تأثیر اقتصادی است، تغییرات جزئی در سایر اجزای مدل، مانند هزینه‌های نظامی می‌تواند تغییرات زیاد در تأثیر درگیری‌های مسلحانه را جبران

کند. به عنوان مثال، در سال ۲۰۱۵ تأثیر درگیری مسلحانه ۳۱.۲ درصد بالاتر از سال ۲۰۲۰، معادل ۱۳۹.۹ میلیارد دلار، بوده است. با این حال، هزینه‌های نظامی و امنیت داخلی ۵.۵ درصد و ۱۲.۱ درصد کمتر از سطح امروز، معادل ۹۲۰.۸ میلیارد دلار، بوده است. در نتیجه، تأثیر اقتصادی خشونت در سال ۲۰۱۵، در کمترین حد خود بوده که عمدتاً ناشی از سطح پایینتر هزینه‌های دولت است.

۱۸ شاخص موجود در مدل تأثیر اقتصادی که در این گزارش به کار گرفته شده را می‌توان به سه دسته از تأثیرات خشونت آمیز تقسیم کرد: «خشونت بین فردی و خودآزاری»، «درگیری مسلحانه» و «مهار خشونت». در جدول ۲ نحوه توزیع ۱۸ شاخص در این سه حوزه نشان داده شده است.

جدو ۲- اثر اقتصادی خشونت به تفکیک حوزه

مهار خشونت	درگیری‌های مسلحانه	خشونت بین فردی و خودآزاری
هزینه نظامی	مرگ و میر ناشی از درگیری	قتل
هزینه‌های امنیت داخلی	کشته شدن و زخمی شدن ناشی از تروریسم	حمله خشونت آمیز
آژانس امنیتی	هزینه‌های غیرمستقیم ناشی از درگیری (کاهش تولید ناخالص داخلی به دلیل درگیری)	حمله جنسی
امنیت خصوصی	ضررهای ناشی از وضعیت پناهندگی و آوارگان	ترس از جنایت
واردات اسلحه کوچک	حافظ صلح سازمان ملل	خودکشی کردن
هزینه‌های حبس	هزینه‌های ساخت و ساز صلح ODA	

هزینه UNHCR (آژانس پناهندگان سازمان ملل)

منبع: موسسه اقتصاد و صلح

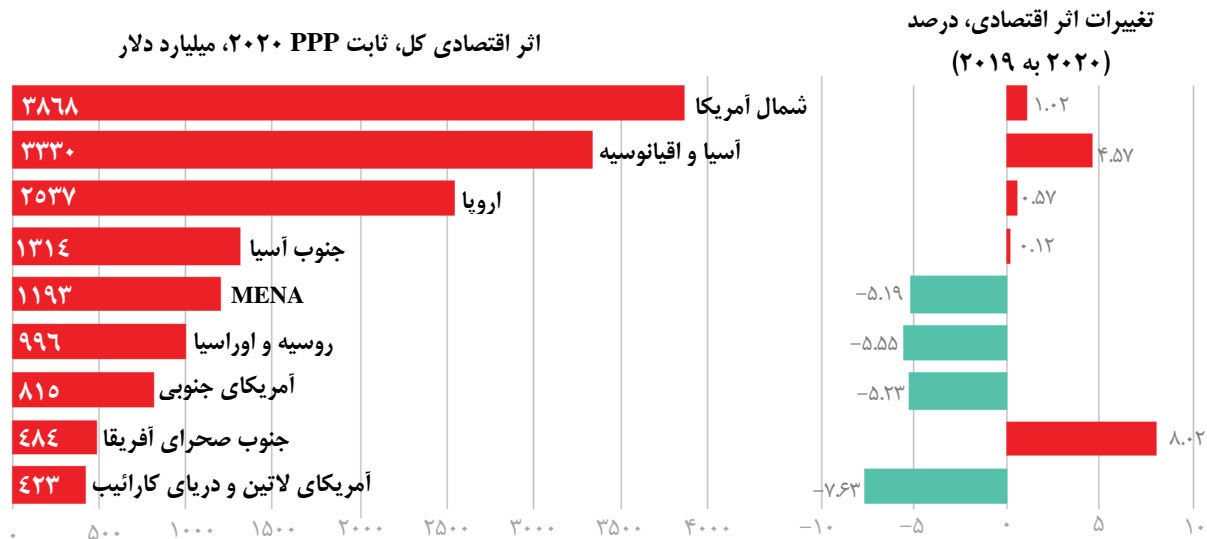
آمریکای مرکزی و کارائیب بیشترین بهبود سالانه اثر اقتصادی خشونت را معادل ۷.۶ درصد ثبت کرده که ناشی از کاهش تعداد پناهندگان و آواره‌ها بوده است. در داخل این منطقه، اثر اقتصادی خشونت در مکزیک ۳۵ میلیارد دلار کاهش یافته که این امر نیز به بهبود منطقه کمک کرده است. نمودار ۳ اثر کل اقتصادی سال ۲۰۲۰ را براساس منطقه و درصد تغییر تأثیر اقتصادی نسبت به ۲۰۱۹، نشان می‌دهد.

همانطور که در نمودار ۴ نشان داده شده ترکیب خشونت در بین مناطق مختلف، متفاوت است. بیشترین تفاوت‌ها بین مناطق مربوط به هزینه نظامی است. این سهم ۵۹ درصد اثر اقتصادی منطقه MENA و تنها ۱۰ درصد در آمریکای مرکزی و دریای کارائیب را شامل می‌شود (تفاوت ۴۸ درصدی). جرایم خشونت‌آمیز، قتل و خودکشی دومین مورد با بیشترین تفاوت‌ها در میان

مناطق است که بیش از ۳۰ درصد اثر اقتصادی در آمریکای جنوبی و دریای کارائیب و ۵ درصد آن در منطقه MENA را شامل می‌شود.

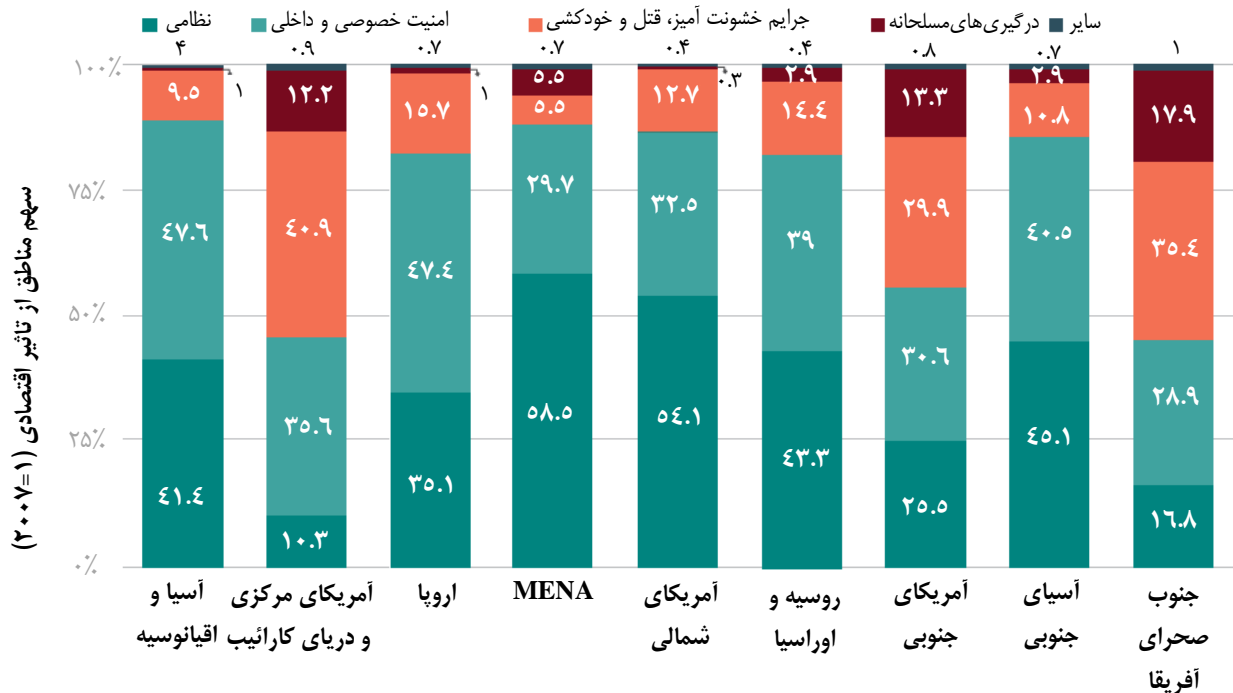
نمودار ۳- تأثیر کل اقتصادی (۲۰۲۰) و تغییر (۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰) براساس مناطق
 پنج منطقه از ۹ منطقه GPI، با افزایش تأثیر اقتصادی خوشونت همراه بوده‌اند

منبع: موسسه اقتصاد و صلح

نمودار ۴- ترکیب منطقه‌ای هزینه اقتصادی خوشونت، ۲۰۲۰

در سطح منطقه‌ای، هزینه‌های نظامی بین ۱۰ درصد تا ۵۹ درصد اثر اقتصادی خوشونت را شامل می‌شود.

خاورمیانه و شمال آفریقا

خاورمیانه و شمال آفریقا، به رغم ثبت بیشترین بهبود در میزان صلح در شاخص صلح جهانی ۲۰۲۱، برای ششمین سال متوالی کمترین سطح صلح در جهان را ثبت کرده است. این منطقه، سه کشور از پنج کشور، کمترین میزان صلح در جهان را دارند.

امتیاز کلی ۱۵ کشور از ۲۰ کشور منطقه بهبود یافته، که متوسط افزایش کلی صلح‌جویی معادل ۰.۸۱ درصد بوده است. ۵ کشور منطقه نیز با کاهش صلح‌جویی همراه بوده‌اند. عامل اصلی افزایش صلح در منطقه، بهبود حوزه «درگیری فعلی» بوده است.

ایران، به لحاظ شاخص صلح جهانی، رتبه ۱۴۱ (در میان ۱۶۳ کشور) و رتبه ۱۳ را در میان کشورهای منطقه خاورمیانه (۲۰ کشور) کسب کرده است. اگرچه امتیاز آن در میان کشورهای جهان، نسبت به سال قبل با کاهش ۰.۱۳ واحدی همراه بوده؛ اما جایگاه آن در میان سایر کشورها، یک رتبه بهبود یافته است. این کشور در درجه اول به دلیل کاهش نرخ حبس در زندان و اثرات تروریسم، در حوزه امنیت و ایمنی با بهبود همراه شده است. با این وجود، این کشور در حوزه نظامی کردن نیز شاهد زوال بوده است. اگرچه هزینه‌های نظامی به عنوان درصدی از تولید ناخالص داخلی در ایران کاهش یافته، اما در تعهد به بودجه صلح سازمان ملل متحد، با کاهش قابل توجهی و همچنین در نرخ پرسنل خدمات مسلح با افزایش اندکی همراه بوده است. علاوه بر این، در حالی که تغییری در شاخص سلاح‌های هسته‌ای و سنگین کشور مشاهده نشده، این کشور شروع به تولید اورانیوم غنی شده در سه برابر بیشتر از حد مجاز برنامه جامع اقدام مشترک ۲۰۱۵ کرده است.

در سال ۲۰۲۰، هزینه‌های اقتصادی خشونت نیز در ایران، حدود ۷۰ میلیارد دلار بوده که ۵ درصد از GDP را تشکیل می‌دهد و از این منظر، ایران در جایگاه ۱۲۶ ام در میان کشورهای جهان قرار دارد.

عراق، با افزایش ۴.۳ درصدی در شاخص صلح جهانی ۲۰۲۱، بیشترین افزایش صلح را در منطقه و دومین بهبود را در جهان به ثبت رسانده است. عراق طی چهار سال گذشته پیشرفت‌هایی در زمینه صلح داشته، اگرچه همچنان یکی از کم صلح‌ترین کشورهای جهان است.

جدول ۱- امتیاز شاخص صلح جهانی برای کشورهای منطقه خاورمیانه

رتبه	کشور	امتیاز کلی	تغییر در امتیاز	رتبه در جهان
۱	قطر	۱۶۰۵	۰.۰۱۵	۲۹
۲	کویت	۱۶۸۸	-۰.۰۰۷	۳۶
۳	امارات متحده عربی	۱۸۴۸	-۰.۰۵۳	۵۲
۴	اردن	۱۹۱۶	-۰.۰۰۷	۶۳
۵	عمان	۱۹۸۲	-۰.۰۰۴	۷۳
۶	مراکش	۲۰۱۵	-۰.۰۳۸	۷۹

رتبه	کشور	امتیاز کلی	تغییر در امتیاز	رتبه در جهان
۷	تونس	۲.۱۰۸	۰.۰۲۴	۹۸
۸	بحرین	۲.۱۲۱	-۰.۰۰۳	۱۰۲
۹	الجزایر	۲.۳۱	۰.۰۰۲	۱۲۰
۱۰	عربستان سعودی	۲.۳۷۶	-۰.۰۱۴	۱۲۵
۱۱	مصر	۲.۳۹۷	-۰.۰۱۳	۱۲۶
۱۲	فلسطین	۲.۶۱	-۰.۰۷۴	۱۳۸
۱۳	ایران	۲.۶۳۷	-۰.۰۱۳	۱۴۱
۱۴	اسرائیل	۲.۶۶۹	-۰.۰۷۴	۱۴۳
۱۵	لبنان	۲.۷۹۷	۰.۰۳۷	۱۴۷
۱۶	سودان	۲.۹۳۶	-۰.۰۲۸	۱۵۳
۱۷	لیبی	۳.۱۶۶	-۰.۰۰۶	۱۵۶
۱۸	عراق	۳.۲۵۷	-۰.۱۴۷	۱۵۹
۱۹	سوریه	۳.۳۷۱	-۰.۰۳۳	۱۶۱
۲۰	یمن	۳.۴۰۷	۰.۰۰۸	۱۶۲
متوسط منطقه		۲.۴۵۹	-۰.۰۰۲	

منبع: موسسه اقتصاد و صلح